

عطف هرز سوروف و راههای مبارزه با آن در مزارع برنج

مصنوع صحرایی ۱ محمد تقی کریمانی ۲ وحید خسروی ۳ بهمن ابطالی ۴

۱- کارشناس ارشد عطفهای هرز معاونت موسسه تحقیقات برنج در مازندران

۲- اعضای هیات علمی معاونت موسسه تحقیقات برنج در مازندران

۳- معاونت تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی مازندران

چکیده:

برنج غذای اصلی نیمی از مردم جهان را تشکیل می دهد و سطح زیر کشت آن در سال ۲۰۰۴ در جهان به ۱۵۲ میلیون هکتار و در ایران حدود ۹۲۰ هزار هکتار می باشد [۵]. عوامل متعددی به این محصول خسارت وارد می کنند یکی از این عوامل خسارت های ناشی از طریق عطفهای هرز در زراعت برنج است. مقدار کاهش محصول ناشی از خسارت عطف های هرز در زراعت برنج ۴۲ تا ۹۶ درصد می باشد، که میزان این خسارت وابسته به روش کشت، رقم برنج، فاصله کاشت و مصرف کود ازته و... می باشد در حالی که تحقیقاتی که در گیلان صورت گرفته نیز نشان می دهد که سوروف به تنهایی میزان محصول را به ترتیب ۵۲ تا ۸۰ درصد کاهش می دهد و نیز تحقیقات بعمل آمدنشان می دهد که ۱۶ بوته سوروف در یک متر مربع شالیزار با ۲۲۰ بوته برنج در رقابت با برنج میزان محصول را تا ۳۷ درصد کاهش می دهد [۱۱]. این عطف هرز در ۲۶ محصول و در ۹۱ کشور جهان نیز یافت می شود [۶]. محمد شریفی (۱۳۷۶) و ترمه (۱۳۷۹)

در ایران چهار گونه سوروف به نام های - *E. colonum macrocarpa*, *E. oryzicola*, *E. crus* - *E. galli* را گزارش کرده اند. همانطور که می دانیم برای مبارزه با عطف هرز سوروف که بعنوان مهمترین عطف هرز برنج، هر ساله هزینه های زیادی برای از بین بردن آن صرف می شود. روشهای مختلفی برای کنترل آن وجود دارد که می توان استفاده از بنور بوجاری شده و فاقد بذر عطف هرز، استفاده از مدیریت های آب، عطف کش ها، و مدیریت زراعی از جمله این روش ها است که اگر به بطور صحیح استفاده شود تا اندازه زیادی از خسارت این عطف هرز کمرنگ خواهد کاست و در مقابل ضمن کاهش هزینه تولید برنج در افزایش کمیت و کیفیت محصول برنج تاثیر زیادی خواهد داشت [۱۱].